

237, 238, 239, 242, 250, 252, 253, 255, 259, 263, 266, 268, 269, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 303, 306, 307, 310, 311, 312, 316, 320, 321, 322, 323, 324, 331, 333, 335, 339, 340, 350, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 444, 444/II, 444/III, 508, 510, 511, 512, 514, 515, 516, 517, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 607, 608, 609, 611, 612, 613, 614, 615, 630. — Razpošiljanje blagovnih vzorcev pod obstoječimi predpisi je zanaprej dovoljeno samo na vojnopoštne oziroma etapnopoštne urade, navedene v gornjem seznamu. Vsi ostali uradi te vrste, ki so bili temu prometu odprti in se več ne nahajajo v gornjem seznamu, so za sedaj izključeni od imenovanega prometa.

Težka nezgoda. Leta 1915 je zdaj že umrl kočarski sin Metod Gril v Zakušaku prinesel iz Galicije neko ročno granato. Dne 16. t. m. se je njegova sestra Johana Gril s to granato igrala. Nakrat se je granata razstrelila in je deklino težko ranila na levi roki. Prepeljali so jo v ptujsko bolnišnico.

Tatvina kokoši. Pri gostilni „Lustiger Krieg“ na Bregu pri Ptujju bilo je krmarici Kocmut od neznanih tatov vkradeno 19 kokoši.

Hitra smrt. Simon Goričan iz Dobrene pri Ptujju prišel je iz bolnišnice. Na Bregu pri Ptujju postalo mu je slabo in se je vsedel na klopi pred Strachillovo hišo. Tam je hipno umrl. Takoj došli zdravnik g. dr. Gregorec je dognal, da je mož umrl na srčni kapi.

Umrli je na Bregu pri Ptujju gospa Marija Nendl v 82. letu svoje starosti. Pokojnica je bila mati gospe Pogatschnigg in vdova po dolgoletnem nadučitelju šentvidskem. N. p. v. m!

Cesarjev rojstni dan se je praznoval tudi letos na slovesni način. Mesta na Spodnjem Štajerskem so bila z zastavami okrašena. V Ptujju se je vršila na Florianiplatzu pred mestnim rotovžem velika ljudska tombola, to pa že v torek, dne 15. t. m. Za tombolo se je žrtvovalo od strani posameznih meščanov izredno lepe dobitke. Brutto-dohodki te tombole znašajo 3828 K. Ker so izdatki znamenoma mali, znaša čisti dobiček gotovo nad 3500 kron. V četrtek zvečer je šla godba skozi mesto. V petek se je vršila maša in razne vojaške ter civilne slavnosti. Istotako se je praznoval rojstni dan našega cesarja v ostalih mestih, trgih, pa tudi na deželi. Hvalni narodi častijo vkljub ogromnim žrtvam te svetovne vojne svojega sivolasega vladarja.

Vpoklici ostalih črnovojniških letnikov. Listi poročajo iz Dunaja, da bodo pozvani črnovojniški letniki 1866 do 1885 pod orožje dne 10. septembra 1916. Ta vest pa še ni uradno potrjena.

Zvonovi se pričenjajo polagoma rekvirirati, da se jih vporabi v vojne namene. V Gradcu so jih večinoma že vzeli. Predno se jih je odvzelo, pustila je vojaška oblast še enkrat z vsemi zvonovi zvoniti. Mestni stolni cerkvi so zvonove pustili, ker je dvorna cerkev. V Mariboru so dne 15. t. m. vzeli prva dva zvonova v cerkvi sv. Magdalene raz stolpa. Pri delu sta padla oba zvonova delavcem iz rok in sta se skoraj meter globoko v trda tla zadrila. Te dni se bode pričelo z rekviriranjem zvonov tudi v drugih krajih. Odvzelo se bode v vsaki cerkvi okoli tri četrtine teže vseh zvonov.

Na Ogrskem se godi časopisom jako slabo vsled pomanjkanja papirja. Zdaj so pričeli vsi ogrski listi izhajati v zmanjšani obliki. Vlada je sama to zapovedala. Določila je natančno, na koliko straneh sme ta ali oni list sedaj izhajati. Tudi cene za liste je vlada določila.

Kavine karte za kavarne in gostilne. Izšla je cesarska naredba, ki hoče izpolnjevati določila glede kart. Obiskovalcem kavaren in gostilen dosedaj ni bilo treba oddajati kavnih kart; v bodoče pa bode določeno, da bodo kavine karte razdeljene v manjše oddelke. Vsakdo, kdor si bo naročil v kavarni ali gostilni kave, bode moral oddati odrezek kavine karte. Stvar je torej taka, kakor pri kruhu. V mestih so ljudje namreč za svoje kavine karte kupovali kavo v domačo porabo,

večkrat pa so šli v kavarno kavo pit, za kar seveda niso kart potrebovali.

Zopet pokončevanje sadnih dreves. Na cesti v Turnišu sta bila zopet dva sadna drevesca od zločinških rok uničena. Kdor zasači storilca, dobi nagrado. Takelopove treba takoj v ječo poslati.

Iz ljubosumja. Iz Rogatca se poroča: Pred nekaj dnevi nastal je v Erjavcu med posestniškima hčerama Jozefo Novak in Jero Jagodič prepir in končno pretep. Novak je vzela sekuro in je udarila svojo nasprotnico večkrat po glavi in desni roki, tako da se je ta nezavestna in težko ranjena na tla zgrudila. Razven pridobljenih večih ran so se ji tudi možgani pretresli. Vzrok prepira tiči v tem, da je Jagodič Novakovi prevzela ljubčeka.

Vojno zavarovanje — krvavi denar. „Meraner Ztg.“ poroča iz Vinschgau, da se je tam zgodil slučaj, ki se ga naj kot svarilo za med prebivalstvom še vedno nastopajočo in z babjeverstvom pospešano ljudsko hujskarijo kolikor mogoče razširi. Sin neke uboge vdove se je udeležil blagoslovnega vojnega zavarovanja. Pridni sin je zdaj v resnici padel in njegova mati je dobila zavarovalnino 500 kron. Takoj je pričela hujskarija sosedov, ki so stari ženi očitali, da je svojega sina „prodala“, da bi „krvavi denar“ pobasala in da je s tem „zakrivila smrt svojega sina“. Vboga starka je bila tako dolga mučena in zasledovana, dokler ni tistih 500 kron, ki so bile znamenje skrbne ljubezni padlega sina in edina njena opora za čase bede, — kapucinom v Schlandersu podarila...

Oderuštvo s čevlji. Na zahtevo vojnega oderuškega urada se je v Berlinu v več kot 100 prodajalnih čevljarstvih preiskavo; skoraj v vseh trgovinah se je dognalo, da so se vršila tam velika navijanja cen.

Tečaj za uporabo sadja in zelenjave se vrši na mariborski sadjarski in vinogradniški šoli od 18. do včevši 10. septembra t. l. Tečaj je brezplačen. Naznanila je vposlati do 20. septembra ravnatelstvu zavoda. Več glej v inzeratu današnje številke.

Italijanski duhovniki pod orožjem. Profesor M. Claar objavil je v listu „Zeitschrift für Politik“ članek, v katerem pravi: „18.000 mož iz mlajše duhovščine sledilo je klicu k zastavam; poleg tega se je oglasilo 2800 duhovnikov kot prostovoljcev.“ Torej se bori na Italijanskem čez 20.000 duhovnikov z orožjem v roki proti našim vojakom. Jako značilno!

Kokoši tatovi. Že dalje časa sem množile so se kokoši tatvine v občinah Vojsnik in Škofj vas pri Celju. Škoda znaša več sto kron. Zdaj se je orožnikom posrečilo, vjeti v Sv. Tomažu tatinsko družbo, obstoječo iz 5 oseb, ki je en član te družbe hotel ravno kokoši prodajati. Vsa tatinska tolpa je orožnikom priznala, da je že več let kradla kokoši.

Požar. V Vordergumtschu pri Wolfsbergu na Koroškem udarila je strela v gospodarsko poslopje posestnika „Grafenbauer.“ Ker ni bilo vode na razpolago, je poslopje popolnoma zgorelo. Tudi zalogo žita in krme je plamen vpepelil. Posestnik, ki se nahaja v ruskem vjetništvu, ima škodo za 11.000 K, medtem ko je le za 5270 K zavarovan.

6 sinov v vojski. Gospa Alojzija Nagglar na Embergu pri Greifenburgu na Koroškem dobila je od cesarja denarno darilo 200 kron. Imela je 6 sinov, ki so šli vsi v vojsko in od katerih sta dva že padla junaške smrti.

Prepovedane igralne karte. C. k. policijsko ravnatelstvo v Ljubljani je nadaljnje razširjenje od „Prve slovenske tovarne igralnih kart“ (z. z. o. zav. v Ljubljani) izdanih igralnih kart „Slava“, „Primorska“ in „Slovanski tarok“ vstavilo.

Gospodarske.

Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kranjski sejni; sejni z zvezdicami (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejne.

Dne 26. avgusta v Lipnici*; v Ro-

gateu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem uporabno živino).

Dne 28. avgusta v Fernitzu*, v Graski Okolici; v Dechantskirchen*, v Friedberg; v Stainzu*; pri Sv. Janju, Herbersteinu, okr. Hartberg; v Vorau; pri Trojici*, okr. Sv. Lenart v Slov. g.; Svičini, okr. Maribor; pri Sv. Ani am Alp, okr. Fehring; v Fürstenfeldu*; v Rikoku, okr. Marenperk; v Ilzu (sejem s hmelja okraj Fürstenfeld).

Dne 29. avgusta pri Sv. Filipu*, v Kozje; v Oresju, okr. Brežice; v Pusterwaldu, okr. Oberzeiring; na Muti*, okr. Marenperk; v Policanah*, okr. Slovenska Bistrica; v Sv. Petru na Ottersbachu*, okr. Cmurček; v Sv. Tomažu*, okr. Ormož; v Zalcu*, okr. Celje; v Ormožu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z uporabno živino).

Dne 30. avgusta na Hajdini*, v Ptuj, v Kirchbergu ob Rabi*, okr. Feldbach; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptujju (svinjski sejem).

Dne 31. avgusta v Konjicah*, v Bregu pri Ptujju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 1. septembra v Semriachu, v Frohnleiten; v Žigartskem Vrhu, okr. Sernica; v Fischbachu*, okr. Birkfeld; v Obdachu*, Arnočah*, okr. Šostanj; v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z zaklano klavno živino).

Pripravljanje slanin kumar. Sedaj so v vseh vseh večje množine kumar. Zatorej se priporoča, da se v gospodinjstvih, v katerih se dosedaj kumare niso dale v slano vodo, s tem poskusijo. Najpoprej se vmejejo pol zrasle kumare v svež vodi z mehko k-tačo, s čim bodejo (napikajo) kožice kumar z ostrim (špičastim) som večkrat in se položijo potem kumare v kamenin (beloglini ste) lonce ali v sode. Kot dišava se jim ponekod poper ter se polijejo kumare s prekuhanim in ohlajeno solno raztopino, za katero se porabi na en liter vode 5 do 6 dek soli. Kumare je treba pokriti s pravilnim p-krovom ali krožnikom, na katerega se naloži kamen, tako, da so vse kumare dobro pokrite s solno raztopino. Ako se prida kumaram nekoliko sladkorja — na 1 kilo kumar 1 deka sladkorja — se lahko mežina kisline zviša, ker v sladkorju prav kmalu začne kisati mlečna kislina in se sladkor spremeni v mlečno kislino. Lonci ali sode so dobro pokrje s čistim kosom platna, da ne pridejo muhe in nesnaga zraven in postavijo na neprehladan prostor, kjer se v 14 dneh hajo kisati. Na to se postavijo sedaj gotove slane kumare v hladan prostor, najbolje v klet, kjer ostanejo dokler se ne porabijo ali prodajo.

Pravila za pašo svinj.

1. Za pašo se usposablja v prvi vrsti detelja, mehke trave, dokler so rastlinice še mlade in mehke.
2. Čim poznejši je letni čas, tem bolj moramo dati prednost za pašo deteljiščem pred navadnimi pašmi. Na novo posejana deteljišča se kaj usposablajo v pomletju in jeseni za svinjsko pašo.
3. Z mladimi in mehкими pašniškimi travami lahko popolnoma prehranimo plemenske svinje. Doječe prasice pa morajo dobiti še drugega krmila.
4. Kakor hitro trave dobivajo seme in postaja detelja lesnata, morajo dobiti puijske še drugega krmila in sicer mlade svinje prej nego stareje.
5. Ako je vreme mokrotno in trava še mehka, treba manj dolgo pasti; zadostuje ena ura. Čim bolj sušno je vreme, in čim bolj trda je trava, tem več traja potrebnost svinje, da se do sitga napasejo.
6. Naj oljši čas za pašo je zaran zjutraj in pred solnčnim zahodom. Spomladi lahko pasemo svinje v vsakem dnevnem času, najboljšje pa zjutraj, v polnoči in zvečer. Ako je vroče, pasejo se naj svinje dvakrat zjutraj dvakrat popoldne; od 10. ure predpoldne do 4. ure popoldne jim dajte odmora.
7. Dokler so svinje lačne, se pasejo. Ko so začne rovat in jih moramo takrat natirati v prost, kjer lahko poljubno rovljejo, kajti sicer poškodujejo pašnik. Nekatere svinje rovljejo zmiraj; teh ne smemo spščati na pašo ali jih moramo »zarinkati«. Splošno pravilo je, da vse ščetinarje ne kaže, ker je mucka in tudi štud svinjam.
8. Svinje, ktere tehtajo 80 do 100 funtov se lahko prehranijo na paši, manjšim je treba dati posebn krmilo.
9. Svinje na paši morajo imeti senčnat prostor, kamor se vležejo, ko so site in je prevroče za pašo. Tudi bi naj imele zmiraj svežo pitno vodo in kopalo za kopeljo.
10. Ako je trava že pretirna, p-ša prepriča ali nramo iz drugih vzrokov svinjam posebn krmilo, dolo ga naj zvečer ali popoldne. Na vsak način pa je treba svinje gnati na pašo lačne.
11. Nujno potrebno je, opazovati svinje tudi v prav dobri paši, da se izognemo zgub. Ako je paša na in vreme vroče, paziti je posebno treba na vsako žrn in ne smemo predolgo odlašati z dajanjem krmil posebi če je to potrebno.

D. L. Pr. »Gosp. glasnik«